

SZARVASI LAPOK

TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Kossuth-tér hová, a lapszellemi részét
illető közlemények küldendők.

Kéziratokat a szerkesztőség nem küld vissza

Megjelenik hetenként egyszer vasárnap.

Előfizetési díj: Egész évre 8 K. Fél évre 4 K.
Negyed évre 2 K. Egyes szám ára: 16 fillér

Főszerkesztő:

Benka Gyula.

Főmunkatárs:

Zlinszky István.

KIADÓHIVATAL:

Belicey-ut 9. számú ház, hová az előfizetési
és a hirdetési pénzek küldendők.

Nyilttérben egy sor közlési díja 50 fillér.

A munkaadók szervezkedése.

A munkaadók szervezetlensége szolidaritás érzékének hiánya egyik legfontosabb oka bérmozgalmaink elfajulásának, mert a jól megszervezett és fegyelmezett munkásszervezetek egyik erőforrása éppen a munkaadók ezen gyenge összetartása és széjelhuzásában rejlik. A munkaadók erős szervezeti szükségesek nemcsak azért, mert a harcban, az egyesülésben van az erő, az összetartásban az önvédelem biztosítéka, hanem mert a béke gyorsabb létrejöttét is csak azok biztosítják. A munkaadók erős szervezeti ritkábbá teszik a sztrájk kitörését, mert a munkások erős ellenféllel állván szemben, inkább gondolják meg, hogy könnyelműen próbálkozzanak-e egy kilátástalan bérharcral. A munkaadók erős szervezeti eredményesen végigküzdvé egy, a munkások tulköveteléseivel szemben szükségesnek bizonyult bérharcot s így intő példát statuálva, hosszabb ideig biztosíthatják magukat egy újabb könnyelmű, meggondolatlan sztrájk kitörése ellen.

Végül pedig, de legelsősorban a munkaadók erős szervei szükségesek azért, hogy bérmozgalmak mutatkozván, a sztrájknak elejét vegyék békés tárgyalások és a két felet kielégítő békés megegyezés által.

Ma még igen ritka nálunk az eset, sokkal ritkább mint külföldön, hogy békés megegyezés jönne létre a sztrájk kitörése előtt és ennek főoka a munkaadók szervezetlensége. Hiszen természetes és pszichologiailag is érthető, hogy azok a munkaadók, kik a mindennapi életben, mint többé kevésbé elkeseredett versenytársak, vagy talán

ellenfelek állnak egymással szemben nem igen egyezhetnek meg közös elmentelükkel, a munkásokkal, midőn a pillanat veszélye őket összehozván, még egymás között sem találják meg egymárra, egykönnyen a közös érdek fonalát, a konsziliáns hangot, a megegyezés lehetőségét.

Azt hisszük, hogy felesleges további érvekkel biáonnyitanunk a munkaadók szervezkedésének szükségese voltát. Kívánatos azonban, hogy a munkásszervezetek is minél inkább megerősödjenek, még pedig minél előbb.

Mindaddig még egy szakmában, melyben a munkások szervezkedése megkezdődött a munkások összesége e szervezetbe nem lépett, bizonyos nyugtalanság és izgalom uralkodik, bizonyos terrorisztikus hajlam mutatkozik a még szervezeten kívül álló és azokat alkalmazó munkaadók ellen, ami folytonos surolódásoknak és számos munka szüntetésnek az okozója.

A még meg nem erősödött munkásszervezetek egyrészt gyengeségük, folytan a munkások egy türelmetlen kis csoportja által könnyebben birhatók sztrájkra, másrészt gyengeségüket éppen ilyen erőpróbákkal akarják palástolni és esetleg sikeres sztrájk útján szerzett érdemek által szervezetükbe új tagokat csábítani.

Ha egy szakmában a munkásoknak csak egy része van] szervezve, a sztrájk rendesen sokkal elkeseredettebb lefolyású és többé-kevésbé a sztrájkot követő időben elmérgesítő nyomokat hagy. Ha a szervezett munkásokkal a béke megkötetett, nincs kizárva, hogy a szervezeten kívül álló munkáscso-

portok nem-e nyugtalanítják a helyzetet. Végül nem csak munkabeszüntetés után fontos, hogy a munkások minél jelentékenyebb részével jött legyen létre a nyugalmat biztosító megállapodás, hanem épp úgy, mint a munkaadóra, mint a munkásokra is ráillik, hogy minél jobban, minél nagyobb számban vannak szervezve, annál valószínűbb, hogy munkásbérmozgalmak alkalmával, a sztrájk kikerülésével is lehetségessé válik a békés megegyezés.

Mindehhez járul az az elvitathatatlan tény, hogy erős és nagy munkásszervezetek vezetése felelőségtelegebb és azért valószínűbb, hogy komolyabb, higgadtabb is.

Annak bizonyítására, hogy a munkásszervezetek megerősödésével csökken a sztrájkhajlandóság is felhozhatók sok auktoritásnak, a Webb-eknek, Fanny Imle, Bernstein, Raynand, Lotmar, Hüglin és másoknak véleményét, valamint a német és angol sztrájkstatistika számos adatait.

Eros munkaadó és munkásszervezetek tehát legelső előfeltételei békésebb munkaviszonyok megteremtésének; a kollektiv akarat megszervezése lehetővé teszi kollektiv munkaszervezések létrehozását.

A kollektiv munkaszervezések pedig a békés állapotok oly fontos intézményes szervei, hogy azokat nem ismertethetjük és nem propagálhatjuk eléggé, mert a termelésben most már krónikus jelleggel bíró zavarok és küzdelmek rendezését egyes-egyedül csak a kollektiv munkaszervezésektől remélhetjük.

Távrolról sem állithatjuk azt, hogy

Sirolin

Ellen a tüdőbetegségek és a testület, meggyógyítja a köhögést, vándorot, éjjeli izmódást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számköhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mindegy értéketlen utáztatokat is kímélnek, hiszen mindenkor „Roche” eredeti csomagolás.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svjc)

„Roche”

Capitálé orvosai rendelkezésre a gyógyszerárakról és a árak érvényesítéséről.

erős organizációk és kollektív munkaszervezetek, lehetetlenné vagy egészen fölöslegessé teendik majd a sztrájkokat. Voltak, vannak és lesznek esetek, midőn a sztrájk, az ultima ráció, a háboru kikerülhetetlen, midőn az ipar létalapját megtámadó lehetetlen követelésekkel szemben nem marad más ut, mint az erők mérkőzése.

De valamint az állam életében is nagy haladást jelent, hogy a régi idők örökös viszálykodása, portyázása, verekedései helyében, hosszú béke periódusok után tör, ki egy nagy, az erők kimerítő, de a helyzetet tisztázó modern háboru, mely után ismét hosszabb békekorszak következik; valamint az államok küzdelmeit is bizonyos civilizált formák közé lehetett szorítani, ritkábbá tenni, valamint sok esetben békebiróság közvetítésével ki lehet háborut kerülni és ha kikerülhetetlen, a berni egyezmény útján a mérgezett fegyvereket és más egyéb tisztességtelen formákat kiküszöbölni, ép úgy a kollektív munkaegyezmények is haladást jelentenek, mert hosszú békeperiódusokat biztosíthatnak, mert valószínűbbé teszik az ultima ráció be nem következését és mert alkalmasak a mérgezett fegyverek kiküszöbölésére.

A Szabad Lyceumról.

Alig pár hónapja, hogy egy néhány lelkes, áldozatkész polgártársunk összeállott és Papszász Gyula tanítóképzői

igazgató elnöklété alatt megalakította a szarvasi iparosok, ipari munkások és földmivesek Szabad Lyceumát, — és most, midőn e téli évadban utolsó előadásukról referálunk, mint társadalmunk egyik legagilisabb és egy szerszind legáltalánosabb kedveltségnek örvendő egyesületét emlékeztünk meg az ifju egyetemen. Keletkezését nem előzte meg reklám, működését nem kísérte a nagy dob, azok, kiket társadalmi és vagyoni helyzetük hivatottá tette rá, nem siettek sem anyagilag, sem erkölcsileg segélyére és mégis rövid idő alatt óriási lendületre tett szert.

Küzdvé az anyagiak hiányával, az intelligensebb osztály közönyével lelkesen végezték nagy feladatukat az egyesület vezetői s nem kell nagyobb dicséret, mint ráutalni az alább közölt adatokra, melyek szerint 6400 ember hallgatta végig előadásukat. Ha e 6400 embernek tized részén fogott az ott hallottak tized része, akkor is nagyobb eredményt értek el, mint számos egylete társadalmunknak, melyek mind a nép művelésére alakultak, de amelyekben mindenki van, csak nép nincs — míg a Szabad Lyceum vezetősége büszke lehet arra, hogy előadásait épen annak a népek tömege tette látogatottá, a mely nép művelésére alakult s így céljához minden héten egy lépéssel közeledett.

A Szabad Lyceum f. hó 5-én tartotta hatodik előadását. Az előadást a tanítóképző dalkara vezette be Hymnussal, majd Nemes Béla dr. sza-

bad előadása oly vonzó, oly lelkes és a közönség felfogásához mért volt, hogy valódi élvezettel hallgatták. A szabad előadás után Egyed Lajos tanítóképző növendék elszavalta Szász Károlynak Angyal és ördög című költeményét. Papszász Gyula lyceumi elnök záró beszédje után a tanítóképző dalkara elénekelt a Szózatot s ezzel a Szabad Lyceum első évfolyama véget ért.

A szarvasi Szabad Lyceum első évfolyamában két heti időközökben hat előadást tartott. Az első előadás jan. 26-án, az utolsó ápr. 5-én volt. Előadást tartottak: Papszász Gyula tanítóképzőintézeti igazgató, lyceumi elnök; A magyar nép eredetéről és nyelvéről, Pál Ernő orosházi polg. isk. tanár; A kuruc világ költészetéről és zenéjéről, Pataki János tanító, lyceumi jegyző; Petőfi hazafias és szerelmi költészetéről, Pál Ernő és Pataki János előadása urániaszerű volt. Dancs Szilárd dr. ügyvéd a márciusi nagy napokat méltatta. Kresmárik Endre tanítóképzőintézeti tanár, lyceumi titkár: A köszönőről és keletkezéséről, dr. Nemes Béla főgimnáziumi tanár pedig: A művészeti ismeretek hasznáról tartottak szabad előadást.

A lyceumi előadásokon közreműködtek részben szavalattal, részben énekekkel a következők: Liska Emma, Simkovits Etel, Brachna Böske, Misik Zsuzsi, Polják Mariska, Süveges Ilon, Moravcsik Ilon és Margit, Brózik Károly tanító, Tóth Pál, Szvák Pál, Pálfi Márton, Podani Samu, Szrnka György.

TÁRCA.

Visszaemlékezés nagybátyámra.

Irtá: ZLINSZKY ISTVÁN.

III.

A nyolcvanas évek elején a kalocsai törvénytörvényes elnökévé lett Gyuri bátyám kinevezve. Kalocsára költözött tehát, s csakhamar a társaság központjává lett. Nők, férfiak egyaránt szeretettel övedzték a hatvanas években járó fiatal öreg urat; szellemleres társalgása háttérbe szorította a még nálánál sokkal fiatalabb egyéneket is; s különösen a hölgyek alig érezték magukat jól, ha Gyuri bácsi nem volt jelen, s tagadhatatlan, hogy társalgása kellemes és folyton mulattató volt.

Világban való jártassága, zajos ifjusága, képzettsége s mindig a jobb körökkel való érintkezése megszerezte neki azt a rutint, a mely bizony a középosztály ifjainál nem mindig található fel. Volt akkor Kalocsán egy igen kellemes fiatal házaspár névszerint Laszlovszky nevű ügyvéd, és gyönyörű, szellemes és kedves fiatal felesége, a ki körül Gyuri bácsi úgy forgott, mint valami bolygó a nap körül.

A társaság tagjai, úgy a nők, mint a férfiak folyton tréfálkoztak is ezen, s tréfá-

san évelődtek a férjjel, hogy résen legyen, mert Gyuri bácsi nagyon komolyan csapja ám a levét! Az öreg ur rs tréfának vette a dolgot, s minden alkalommal azzal igyekezett megnyugtatni a tréfáló férjet, hogy: „Ne féltsd tőlem öcsém csizmában a feleségedet“.

Egyszer azonban majdnem komoly fordulatot vett a tréfa! Történt ugyanis, hogy az öreg ur egy d. u. látogatás alkalmával ott felejtette sétapálcaját L-nál.

Volt neki egy meglehetősen buta huszárja, a kit elküldött másnap reggel a botjáért.

Azt mondja neki: elmegy Laszlovszky urékhoz, tegnap ott felejtettem a botomat, tudod, azt a csizma huzót, (t. i. azzal a bottal szokta Gyuri bátyám a csizma orrát megnyomni, mikor a sarkát a csizmahuzóba tette, hogy könnyebben lejöjjön, magyar divat lévén csizmát hordott) kérd meg a nagyságos urat, hogy adja ide, érted?

— Igen is értem, azt a csizma huzót...

— Igen, igen csak eredj!

A huszár elmegy, kint találja Laszlovszkyt, azt mondja neki: Tisztelt a nagyságos elnök ur a nagyságos urat, hogy tegnap este itt felejtette a csizma huzóját, tessék ide adni. L. egyszerre elkomolyodott; eszébe ötlött Gyuri bácsi azon gyakori mondanása, s nyersen utasította el a buta frátert

mondván: „Mond meg az elnök urnak, hogy itt nincs semmiféle csizmahuzó“, s ment egyenesen a feleségéhez s azt mondja: „Kérlek, nem tudom mit akar Gyuri bácsi, valami rossz vicc akar-e lenni vagy mi?... Azt üzenté a huszárjától, hogy tegnap este itt felejtette a csizmahuzóját, adjam ki neki!

Az asszonyka higgadtabb volt s esítette az elkomolyodott férjet, a kit a féltékenység ördöge kezdett körmei közé kaparítani, — bizonyosan valami tévedés vagy félreértés lesz; ismered Gyuri bácsit, tőle ilyen durva tréfa nem kerülhetett ki.

A huszár e közben haza ért s referál:

— Jelentem alásan, azt mondta Laszlovszky nagyságos ur, hogy ott nincs semmiféle csizmahuzó és nagyon haragos lett.

— Hát mit mondtál te vadmarha?! Mit kértél a nagyságos urtól?...

— Hát kérem a csizmahuzót.

Gyuri bátyám egyszerre tisztában volt a dologgal, s mint a bomba rohant be az évelődő kedves házaspárhoz. L. fogadásából látta, hogy kutya van a kertben! s azt mondja:

„Te bo'ond, látom, hogy valami izetlenséget imputálsz nekem, pedig hát nincs okod; az a barom huszárom ostoba-ága hozott ilyen ferde helyzetbe...“ s azután elmondta a csizmahuzó bot történetét s egye-

Ridegh János tanító, Szabó József, Pivnik István, Placsko Emil, Povázsai László, Benesik István, Karancsy J. Schumacher S., Egyed Lajos és a tanítóképző dal'kara.

A hat előadás összesen 6400 felnőtt egyén vett részt. Az előadások teljesen ingyenesek voltak.

A szarvasi iparosok, ipari munkások és földmivesek Szabad Lyceuma második évfolyamát f. évi november első vasárnapján kezdi meg.

Visszapillantva a lefolyt évadra tekintettel azon komoly nagy munkára, a mit a Lyceum vezetői kifejtettek, nem állunk meg az egyszerű sablonos dicsőretnél, a melyben boldog boldogtalan részesülni szokott, ha részesülni kíván, hanem bátorkodunk egy megjegyzést is tenni, amelyet reméljük, nem kritizálásnak, de az Egyesület komoly munkája elismerésének fog venni a Lyceum vezetősége.

Nézetünk szerint ugyanis az egyes előadások tárgyai kissé elvontak voltak azok hallgatóságának lelkületéhez viszonyítva. A felolvasások legnagyobb része az irodalom teréről választotta tárgyát, holott a kisebb műveltségű nép, a melyet épen a Lyceum kell, hogy közönségévé igyekezzenek tenni, az irodalom iránt kevésbé érdeklődik. A jövő évadban inkább elnyerné az érdeklődést a Lyceum, ha a praktikus élettel szorosabban összefüggő kérdések képeznék a felolvasások tárgyát, amelyek az alsóbb népréteget is jobban érdekelnék és nagyobb számmal vonnák a hallgatóságba.

Reméljük, hogy őszre, ha ismét megkezdí a Lyceum áldásos működését, társadalmunk tehetősebbjei is segítségére fognak sietni megértve azt, minő nagy értéket képvisel az egyesület és annak munkája!

UJDONSÁGOK

Csipkerózsa.

Szép királykisasszony, édes Csipkerózsa!
Minden gondolatom emléked esőkdossa...

Hogy is volt, mint is volt?

Én vívtam a várat

S gyöngye volt az ostrom, oly hamar kifáradt;
A sáncok tövise fölvezerte lelkem,
Kidőltem a harcából halálos sebzetten...

Oszt elkövetkezett a nagy lázas álom.
Vigadtam, kacagtam halálhnyoszolyámon.
Az én vigasságom volt az én bus gyászom,
Az én kacagásom az én zokogásom.

Mámoros, perzselő, tobzodó éjszakák,
Ugy hiszem a sebet majd csak meggyógyítják;
Eltemetni vágytam bánatom, emléked
És az a temetés sohasem ér véget...
Most is csak könnyezlek, rólad sir a róta
Szép királykisasszony, fehér Csipkerózsa!

ALIUQIS.

— **Kinevezés.** A földmívelési miniszter Ponyiczky Lajos szarvasi mérnököt a szarvasi járásba gazdasági tudósítónak nevezte ki.

— **A Csáky-utca aszfaltozása.** Tudvalevőleg a képviselőtestület határozta a gróf Csáky Albin-utca aszfaltozását és avval a Newchatel Asphalt

Co. gyárat hívta le. A megyei törvényhatósági bizottság azonban megváltoztatta a határozatot azzal, hogy bár ez volt a legolcsóbb ajánlat, mint külföldi részvénytársaságnak ajánlata figyelembe nem vehető. A belügyminiszter a község felebbezése folytán megváltoztatta a megye határozatát és kimondta, hogy a Newchatel társaság ajánlata a magyar cégek ajánlatával egyenlőnek tekintendő, így rövid időn belül megkezdik a gróf Csáky-utcának aszfaltozását.

— **A vármegyei hivatalos lap szerkesztői tiszteletdíja.** A belügyminiszter jóváhagyta Békésmegye törvényhatóságának azon határozatát, amely szerint a vármegyei hivatalos lap mindenkor szerkesztője ezután évi 500 korona tiszteletdíjat kap.

— **Jóváhagyott szabályrendelet.** Békésmegyében régóta szükségét érezte a polgárság egy társasközi szabályrendeletnek amely megszüntesse a sok visszaélést. Nemrég ki is dolgozott a vármegye egyik aljegyzője egy ilyen szabályrendeletet, amelyet magáévá tett a közgyűlés s azután fölterjesztették azt jóváhagyás céljából a belügyminiszterhez. A napokban ez a jóváhagyás megérkezett s most már 30 nap elmultával életbe lép a szabályrendelet is.

— **Sorozás.** Kedden fejezték be a szarvasi járásban a fősorozást melynek eredményét a következőkben közöljük: I. korosztály. A felhívott létszám 431. Ebből elhaltak 7-en másutt nyert illetőséget 3 kétszeresen felvett I. tényleg szolgál 2, összesen 13, marad 418. Ebből az ajánlás és beosztás fentartásával besoroztatott: 185. Ezek között egy éves önkéntes 9. mint kevésbé alkalmas, vagy jogcímes póttartalékba helyeztetett: 14. felülvizsgálatra küldetett 2, kórházba (fogyatkozásának megállapítása

nesen abba a sarokba tartott, a hová tegnap tette s előmutatta.

Persze jóízűt nevettek mind a hárman, s szent lett a béke.

IV.

Érdekes világot vet az ötvenes évek betyárjainak jellemére az alábbi történet, mely szóról-szóra megtörtént úgy, a hogy itt elmondandó lesznek.

Az ötvenes években Izsákon lakott Gyuri bátyám, a hol mintegy 1500 hold birtoka és szép kastélya volt.

Dabason nagy kaszinóbálra készültek. Érdekes tudni, hogy annak a kis közbirtokossági falunak kaszinó báljai a negyvenes és még az ötvenes évek elején is nagyhiűek voltak. Részt vettek azon a vármegye szépei és fiatalsága, sőt Pestről is sok táncos ke-reste fel. Keeskemét, Körös s különösen a Gserhát vidéke a Szilassyak, Nyáriak, Talhy a gr. Ráday és a gyönyörű Wartensleben comteszek stb. soha sem mulasztották el a híres mulaságokat, s szóbeszed volt, hogy a ki jól akar mulatni, sokat táncolni, akkor menjen Dabasra a kaszinó bálra.

Egy ilyen bálról mentek haza Gyuri bácsi, a felesége és szép eladó leánya Fanny.

Dabastól Izsákig nincs ut, nincs tannya, nincs falu, csak homok bucka van, de ez aztán van bőven! Ugy nézett ki még akkor ez a vidék, akár a saharai sivatag Nem

találtál ott mértföldekre nemesak községet, de még egy egy csőszgunyhót sem. Utatlan utakon csak az tud eligazodni, a ki úgy ismeri a buckákat, mint a tengerész a tengert. A mai kocsi nyomot holnap már behordta a homok. Csenevész, girbe-gurba nyárfák s itt-ott a völgyekben egy-egy oáz boróka bokrokból, sehol semmi a mi tájékozást nyujtana, irányt mutatna! Egy ilyen sivatagon ballagott a négyes fogat, csak nehezen vontatva a nehéz üveges batárt, melyben édesdeden pihenték Gyuri bácsiék a bál fíradalmait. Egyszer arra ébredtek fel, hogy a batár áll, a kocsi ajtajánál pedig két lovas betyár nyujtja be vizitkártyáját, melyre az volt írva, hogy „tessék kiszállni!”

Az idősebb jóképű magyar, olyan számadó csikós kinézésű, ötvenesnek látszó alak lován ült, s kantáron tartotta fiatalabb betyár sallangos paripáját.

Természetesen okoskodásra nem volt idő, ki kellett szállni, mert abban a nehéz időkben a becületes hazafinak nemhogy puskát, pisztolyt vagy kardot, de még nagyobb bicskát sem volt szabad tartani, vagy viselni, s ezt jól tudták a szegénylegények, a kik pedig ugyancsak el voltak látva mindenféle öldöklő szerszámmal.

Kiszáltak tehát.

A két nő természetesen meg volt rémülve, de Gyuri bácsi elég higgadtan fo-

gadta a vizitet mert tudta, hogy itt egyb veszély nem fenyegeti, minthogy a pénzüket és ékszereiket szedik el, ez pedig olyan módu uri embernél könnyen volt pótolható.

Minden ellentállás nélkül oda adta hát pénztárcáját, óráját, de ez még nem volt elég, a betyár gyerek a nők ékszereit is követelte. Elővetették hát a kézi táskát és oda adták a drága gyöngy nyakékeket, karkötőket, gyűrűket stb.

Ezeket mind a fiatalabb betyár vette át és oda adogatta az öregnek, a ki két dupla pisztolylyal örködött biztonságuk felett.

Mikor már mindent elszedtek, meglátja jó Miczi néném ujan a jeggyűrűjét, azt is leakarta huzni, ámde az úgy ránőtt harminc év alatt, hogy lehuzni nem lehetett. A neki vadult betyár ezt sem akarta meghagyni, hanem bicskát keresett, hogy ha nem jön le, hát majd levágja ujjastul!... Erre a sangvinikus természetű Gyuri bácsit annyira elragadta az indulat, hogy úgy vágta pofon az erőszakoskodni akaró betyárt, hogy el-tántorodott tőle!

Dühösen rohant a kezében levő bicskával Gyuri bátyám felé, de ekkor már az öreg betyár is megsokalta a dolgot s elébe ugratott a dühbe borult legénynek s keményen rászólt:

véget) küldetett: 2 fegyverképtelennek nyilvánított: 6, mint minden szolgáltra alkalmatlan töröltetett: 2 mint jelenleg alkalmatlan visszahelyezett: 169, távol maradt 38. II. korosztály: Felhívott létszám: 282. Ebből az ajánlás és beosztás fentartásával besoroztatott 102, mint kevésbé alkalmas, vagy jogcímes a póttartalékba osztott: 2 fogyatkozásnak megállapítása végett kórházba küldetett: 4 fegyverképtelennek nyilvánított: 2, mint jelenleg alkalmatlan visszahelyezett: 141, távol maradt: 31. III. korosztály. Felhívott létszám: 198, Ebből az ajánlás és beosztással fentartásával besoroztatott 55, mint kevésbé alkalmas a póttartalékba osztott 23, a honvédség javára besoroztatott 3, a honvédség póttartaléka javára beosztott 2, fogyatkozásának megállapítása végett kórházba küldetett: 5, elhalt 3, fegyverképtelennek nyilvánított 72, távol maradt 35.

— **Uj országos vásár Békésmegyében.** A kereskedelemügyi m. kir. min. 12928/IV. sz. rendeletével engedte, hogy Köröstarcsa községe évenként április hó 23 24 és szeptember 1 2 napjain Országos vásárt tartsanak. Ennek alapján a község előljárósága mindenféle intézkedést megtett a vásártér berendezésére, s így az első vásár a szokásos ünnepélyességgel már a f. évi április hó 23 24-én megtartatik. Tekintve Köröstarcsa községének rohamosan fejlődő és igen előre haladt állattenyésztését, ezek között különösen a bonyhavidéki szarvasmarha tenyésztést, a vásárok határnapja a legjobb időszakban állapítottatott meg, így — ha nem csalódnunk — a köröstarcsai vásárok úgy gazdaságilag mint iparilag igen forgalmasaknak ígérkeznek.

— Elég volt! Megkaptad a magadét, rászolgáltál, hiszen a feleségem jegygyűrűjét én sem adnám oda senki fiának! Üljenek fel a Tek. urék s menjenek békében tovább, — az Isten áldja meg. S a fiatal betyár az öreg szavára elesenedett, s mint a jó vizsla a gazdája füttentésére úgy állt felre, de szólni nem szolt egy szót sem, csak az arcát törülgette.

Ilyen volt a magyar betyár, az ugynevezett „szegény legény“; ma már nincs lovas betyár, s kiveszett a betyár romantika, de ezek helyett van elég „betyár“ a fővárosban és másutt is, — a hol egy-két koronáért könnyen leszurják a békés és védtelen polgárt!

Mégis tisztességesebb volt az a kor, s tisztesség tudóbb volt még a betyár is, mint most sok glacé keztyüs ugynevezett gavallér!

(Vége.)

— **Nyilvános nyugtázás.** A Szarvasi Leányegyesület április hó 6 és 7-én Uránia előadást rendezett, mely alkalommal felülfizettek a következők: Bolza Pál gróf 17 k. 5 f., Papp István 1 k. 50 f., Lányi Anna, Liska János, Lengyel Sándorné 1—1 k. Jeszenszky Frigyes, Déri Henrikné 50—50 fillér. Szíves adományaikért fogadják a t. felülfizetők a rendezőség hálás köszönetét.

— **A gazdák nem ülnek fel.** Az irigy konkurencia ugylátszik semmitől sem riad vissza, csak hogy elhitesse a gazdákkal, mintha a nem impregnált répamag ép oly jó és kimagasló értékű volna, mint a Mauthner Ödön udvari magkereskedő által kizárólagosan forgalmazott impregnált répamag. Természetesen ez hiábavaló erőlködés, hiszen azon gazdákat, kik már impregnált répamagot vetettek se fel nem ültetik, se attól többé el nem tántorítják: lévén egyedül hívatottak arra, hogy véleményt formáljanak. És mert e vélemények rendkívül kedvezőek, a konkurencia elég vak és vakmerő, hogy magát tolja fel bírónak, mintha bizony a delikvens ítélkezhetne a bíró fölött! Valóban a legfőbb ideje, hogy a konkurencia ily féktelen elfajulása ellen a földművelési miniszter a legsürgősebben gondoskodjék a tisztességtelen versenyről szóló törvény megalkotásával.

— **Öngyilkosság a gyulai kórházban.** Kovács János, 44 éves szeghalmi illetőségű zenész, — akit mult hónap 27-én vittek be a gyulai kórházba, — nagy fájdalmi annyira elkeserítették, hogy szombaton éjjel kiment a folyósóra és annak egyik ajtájára a köpenyegének zsinórja segítségével felakasztotta magát. Mire tettét észrevették, már kiszenvedett.

— **A szerelem halottja.** Orosházáról jelenti tudósítónk, hogy ott Pápay Sándor, a Gémes-féle malom 32 éves fűtője felakasztotta magát és meghalt. Pápay szerelem halottja. Afeletti bánatában lett öngyilkos, hogy a kedvese, aki vele együtt élt addig, amíg ő minden pénzét rá nem költötte, nemrégiben elhagyta azért, mert Pápaynak minden megtakarított pénze elfogyott s igen szűk anyagi viszonyok közé jutott.

— **Gyermeknap.** Az április 2-án és 3-án tartott gyermeknap Szarvason összesen 186 korona 59 fillért jövedelmezett a Gyermekvédő Ligának. A gyűjtőveket a járási főszolgabíró útján a főispánhoz terjesztették fel, ki az adományozók neveit közzé fogja tenni.

— **Dr. Farkas szintársulatáról.**

Dr. Farkas Ferenc szintársulata, a mely tudvalevőleg Szarvas is évenként szerencsételi megjelenésével, ismét beszéltet magáról. A naivak most azt hiszik, bizonyára valami művészi drámai előadásról, vagy remek opera színre hozataláról szól a hír! — Dehogy. — Ugyan ki törődik dr. Farkas szintársulatában a szini előadások jóságával? — Ilyesmivel csak a régi módi színészek törődtek, kik művészetükkel némitották el a bíráló hangot. A szakadkai szintársulatnál, mely a modern haladás kellő fokán áll, másképp igyekeznek meggyőzni a kritikát művészetük kiválóságáról. A mint annak idején megirtuk, Szarvasról távozásuk után Szenteseen egy hirlap nem hódolt feltétlenül Aradi Aranka művészetének, — hát az egyik színész valamelyik estén kihivatta a színházból az illető lap szerkesztőjét és saús géne felpofozta. — Most Szabadkáról írják, hogy Könyves Jenő, a társulatnak nálunk is ismert tagja, az egyik szabadkai lap szerkesztőjét, a ki szintén nem olvadt a gyönyörűségtől az előadások láttára, korbáccsal verte meg, mire az pofonnal válaszolt. Épen ma van virágvasárnap, a mikor köztudomás szerint a szinigazgatók ujjászervezik társulatukat. A mint megbízható forrásból értesülünk, dr. Farkas Ferenc közzé tette, hogy csak olyan tagot szerződtet, a ki a birkozásban, boxolásban kellő gyakorlattal bír, magánszereplő pedig csupán az lehet, a ki legalább egy atletikai versenyen nagy díjat nyert!

— **A doboziak Kossuth kultusza.** Kossuth Lajos emlékének minden magyar hódol, megteszik azt a doboziak is, de egészen okosan egybekötik az illőt a hasznossal. Doboz község képviselőtestülete kimondta, hogy Kossuth Lajos areképét megfesteti a közgyűlési terem részére és kimondta azt is, hogy minden évben Kossuth Lajos halálának évfordulóján nagy vacsorát rendez, melyen minden dobozit vendégül látnak. Az idén március 20-án meg is tartották az első vacsorát, lelkesen ünnepelve Kossuth Lajos emlékét — jó paprikás és jó bor mellett!

— **Jaj az undok csukamájolaj!** Sinte rosszabb a betegségnél! Ez volt eddig a leg'obb pacziens ítélete ezen áldásos szerről. Az emulsiók se jártak jobban. Pedig nem létezik értékesebb erősítő és vértisztító szer mint a csukamájolaj. Utálatos íze és szaga miatt persze nem oly kellemes mint a milyen hasznos. De kellemessé is vált az „Energinben“ melyet a gyermekek a legnagyobb hatás mellett csemege gyanánt élveznek; a csukamájolaj tehát csak az „Energin“ által lett a gyermekek kedves kincse.

ENERGIN

Egy egész doboz ára 2:50 korona

Kapható a gyógyszerárakban, de biztosan az **ENERGIN** vállalatnál **PÉCSETT**, mely 6 dobozt bérmentesen szállít.

Leghathatósabb és legízletesebb hizlaló és vértisztító szer!

Számos előkelő orvostanár és szaktekinélly által kitünő eredménnyel kipróbálva!

GYERMEKEKNÉL:

Siettet a járást és fogzást, eloszlatja a mirigyeket és az ótvart, biztosítja a csontok és izmok ép fejlődését - jarítja és rendezi az emésztést.

FELNŐTTEKNÉL:

Utólréhetetlen vércépző, gyengélkedőknél erősítő és mirigyoszlató szer, mellbajosoknál megszünteti az izzadást és elősegíti a gyógyulást.

— **Választók névjegyzéke.** Az orsz. képviselő választóknak 1909 évre érvényes névjegyzéke összeállítására kiküldött bizottság két heti munka után április 10-én fejezte be Dr. Haviár Gyula elnöke alatt a választók összeírását. Az ez évre érvényes jegyzékben felvett 1741 választóból kimaradt 115, ellenben új választó felvétel 131, így a jövő évben 1757 orsz. képviselő választója lesz Szarvasiak.

— **A legszebb husvét képes levelezőlapok kaphatók SÁMUEL ADOLF könyv- és papirkereskedésében Szarvason.**

— **Vasutunk ügye.** A kereskedelmi miniszter értesítette Szarvas községet, hogy tudomásul vette azt, hogy a képviselő testület a Körösladánytól Szarvason át Kunszentmártonig tervezett keskeskenyvágányu vasut ügyének intézésére végrehajtó bizottságot választott és az előmunkálatj engedélyt egy év tartamára megadta.

— **Köszönet.** Özv. Ponyiczky Györgyné és Ponyiczky Lajos 2:50—2:50 koronát adományoztak a szarvasi Szabad Lyceum kiadásainak fedezésére. Szíves adományukért ez uton mond hálás köszönetet az Elnökség.

— **Szerénytelen vádlott.** Vigyázatlanságával felgyújtott egy házat V. Szabó István öcsödi béres, a miért azután törvény elé került, a hol szépen kisült, hogy szabad helyen főzött, a tüzet égve hagyta s attól gyuladt meg a szalmaviskó. A tárgyalás végén megkérdi tőle a járásbíró, hogy mit tud még védelmére felhozni, mire a legény nagy büszkén felel: Én meg azt követelem, hogy fizessék meg a gunyám árát, a mi benn égett a házban!

— **A Máv. és a gyulai szanatorium.** A tüdővész veszedelmes pusztítója a vasutasoknak, csak úgy, mint minden más nehéz foglalkozást üzőknek. Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter hogy némileg enyhítse a beteg vasutasok sorsát, elrendelte, hogy az igazgatóság az államvasuti alkalmazottak számára a József főherceg szanatorium-egyesület békésgyulai szanatóriumában ágyalapítványt tegyen.

— **Dinamit — Orosházán.** A keddi esti 10 órás vonat indulása előtt egy vasuti ör az állomás közelében papirba csomagolt, téglaszinü porból álló, olajos pépet talált a sinvason. A csomag közepén hosszukás töltéshüvely volt. Beszállították a rendőrséghez, hol egyelőre nem a tettes személye és célja felől, mint inkább a körül folyó tanácskozás, vajjon csakugyan dinamit-e az a valami s hogy miként lehetne erről meggyőződni.

— **A szarvasi leányegyesület** havi előadó gyűlése vasárnap folyt le. Dr. Borsodi József szellemes felolvasása volt az első szám, ki a Talmudból olvasott fel szemelvényeket, mikép vélekedtek 2000 év előtti zsidó írók a nőkről. Mészáros Ilona játszott ezután igen szépen pár zongoraszámot, melyet Trstyánszky Lenke ügyes szavalata követett. Igen nagy sikere volt Mikolay Mariska énekének, kit Vajda Ilona kísért cimbalmon; erős, csengő hangja szinte meglepte a hallgatóságot, mely zugó tapssal köszönte meg a műkedvelői mértéket szinte túlhaladó éneket. Utolsó szám Placsko Emil fuvola játéka volt, melyet zongorán Mészáros Ilona kísért általános tetszés mellett.

— **Tulbuzgó rendőr** Kellemetlenül lepelt meg egy Szarvasról kiutazott társaságot a kondorosi rendnek buzgó őre. Kocsin jöttek az országúton a falu közepén, a mikor hirtelen egy rendőr ugrott a lovak elé, megkapván a lovak kantárszárát, megállásra szólította fel a kocsist. Mint később kitűnt, az erélyes, de kevésbé tapintatos közbenlépésnek oka az volt, hogy a kocsi robogás zavarta az evangélikus templom előtt folyó publikációt. Már pedig azt a kondorosi rend lovagjai is megjegyezhetik hogy az országút arra való, hogy nyugodtan közlekedhessenek rajta bármikor — még a publikáció ideje alatt is!

— **Uránia.** A szarvasi leányegyesület hetfőn és kedden uránia előadásokat rendezett szép számu közönség jelenlétében. Az előadásokon Lavatka Ilona és dr. Takács Gusztáv olvasott fel, míg az ügyes képvetítéseket Jeszenszky Frigyes és Roth Béla végezték.

— **Tartalékos tiszték és a közgazgatás.** A márciusi ünnepek echojaként hirt adnak a fővárosi a még élő öreg honvédekről. A honvédegyesületek központi választmányának legutóbbi gyűlésén szomorú jelentést tett az elnökség. Az elmúlt hónap alatt ugyanis 454 honvéd hagyta itt roskadozó bajtársait. Így a még élő agg harcosok száma az egész országban már csak 7613. Nemzedék helyét nemzedék foglalja el s maholnap a nagy harc utolsó részese is itt hagy bennünket, hogy találkozzék hatvan év előtt elvérzett fegyvertársával.

— **Miniszteri elismerés.** A vallás és közoktatásügyi miniszter az iparkutatási főigazgató előterjesztésére Pál Ernő orosházai állami polgári iskolai tanárnak, iparos- és kereskedőtanonciskolai igazgatónak közhasznú tevékenységéért, különösen pedig mint az orosházai Szabad Lyceum elnökének, az iparos ifjuság nevelése és a nemzeti közműveltség terjesztése által teljesített kiváló munkásságáért elismerését fejezte ki,

Nyilt-tér.

Nyilatkozat.

Mi, szarvasi cipésmesterek elhatároztuk, hogy a divatáru üzletekben a most folyó tömeges cipőeladásokból vásárolt cipőknek semmi nemű javítását közös megegyezés folytán el nem fogadjuk.

Szarvasi cipésmesterek.

Piaczi árak.

1908. április hó 10-én.

	frt.	kr.
Ó Buza piros	10	60
Mercantil új buza	10	00
Sárgás buza	9	70
Árpa	5	60
Zab	6	90
Morzsolt tengeri	5	60
Köles	4	40
Luczerna mag	75	00
Hizott sertés		37

Árverési hirdetés

Szarvas község előjárósága nevében közhírré tesszük, hogy a község tulajdonát képező „Árpád-szálló“ épületében levő (:vlt Schlesinger-féle:) egy bolt- és raktár helyiség, továbbá a volt grf. Károlyi-féle kastélyban a II-ik sz. lakás 1908. évi április hó 14 én délelőtt 9 órakor a község háza tanácstermében nyilvános árverésen folyó évi július hó 1-től számítandó 5 évre és 10 hónapra, vagyis 1914 ápril. 30-ig bérbe fog adni.

Az „Árpád-szálló“ épületében levő 1-ső számú bolt- és raktár helyiség (:Schlesinger-féle:) kikiáltási ára 700 korona.

A gróf Károlyi-féle kastélyban levő II-ik sz. lakás kikiáltási ára 600 korona.

A képviselő testület 31/1908. kgy. sz. határozatával jóváhagyott árverési feltételek szerint tartoznak árverelő az árverés megkezdése előtt a kikiáltási ár 10 százalékát bánatpénzül letenni, a legtöbbet ígérő pedig köteles a bánatpénzt a fé. évi bérösszeg erejéig azonnal kiegészíteni. Ez az összeg óvadék gyanánt fog szolgálni s bérlő javára takarékpénztári betétként kezelik.

A jóváhagyott részletes árverési feltételek a hivatalos órák alatt a főjegyzői irodában megtekinthetők.

Szarvas, 1908. évi április hó 2-án.

Salacz József, Roszik,
főjegyző. biró.

HUSVÉTI KÉPES LEVELEZŐ-LAPOK MEGÉRKEZTEK! 15.000 darab állandóan raktáron.

Képes levelező-lapok

ugy helybeli, mint genre-, táj-, fényes és matt lapok, **óriási raktárát** rendezte be minden friss újdonságokkal kiegészítve,

SÁMUEL ADOLF könyv- és papirkereskedése SZARVASON.

Értesítés.

Van szerencsém értesíteni, hogy Szarvason
női szabó divat termet

nyitottam.

Elvállalok mindenféle női angol és francia ruhák, costumok, felöltők, blusok, pongyolák, és kelengyék készítését.

Lakásom Kresmárik József ur házánál gróf Csáky-utca.

Nagybecsű pártfogásukat kérve Szarvas, 1908. március hó. maradtam kiváló tisztelettel:

Váradia Julia,
okl. szabónő.

Ugyanott tanuló lányok felvételtnek. 3-3

2 üzlethelyiség,

a legszebb helyen, igen alkalmas fűszer és csemege üzletnek, ugy- szintén megfelelő lakás a Belicey uton a főgimnázium mellett május elsejétől kiadó. Értekezni lehet a **kiadóhivatalban**

Kiadó lakás.

Dr. Ponyiczky Elek orvosnál Szarvason I. kerület Belicey-ut 7. szám alatt 3 szobás kertre nyíló udvari lakás megfelelő mellékhelyiségekkel azonnal több évre

kiadó.

Bővebb tájékoztatást nyújt a kiadóhivatal.

FIGYELEM.

Van szerencsém a nagyérdemű közön- ség tudomására hozni, hogy helyben, Csapó Sománé féle házban (Deák Ferencz-utca és gróf Csáki Albin utca sarok.)

Uri szabó üzletet nyitottam,

Az uri szabóság körébe vágó munkák a **legújabb szabás szerint, legelegán- sabb kivitelben készülnek.** Különös figyelembe ajánlom dus választéku szövet- raktáramat, melyben hazai gyártmányu gyapju-szöveteket és angol különlegességeket állandóan raktáron tartok. Midőn még arra kérem a t. közönséget, hogy finom izlésem- ről és szolid kiszolgálásomról becses ren- delményével mielőbb személyesen meggyő- ződni sziveskedjék. Kívánatra mintagyűjte- ményemmel házhoz jövök.

A nagybecsűlt közönség szives párt- fogását kérve maradtam kiváló tisztelette

SCHLÜSZLER IZIDOR

9-10

férfiszabó.

ELSŐ MAGYAR GAZDASÁGI GÉPGYÁR BUDAPEST

Legtökéletesebb rendszerű **gőzcséplőkészletek,** úgyszintén **masénpárók** (uti- és ozdonyok) csep- si. vontatási és szántási célokra (a mozdony utánakasz- tott egy ölet fogó ekével).

Külön árjegyzékek mindennemű gazdasági gépekről!

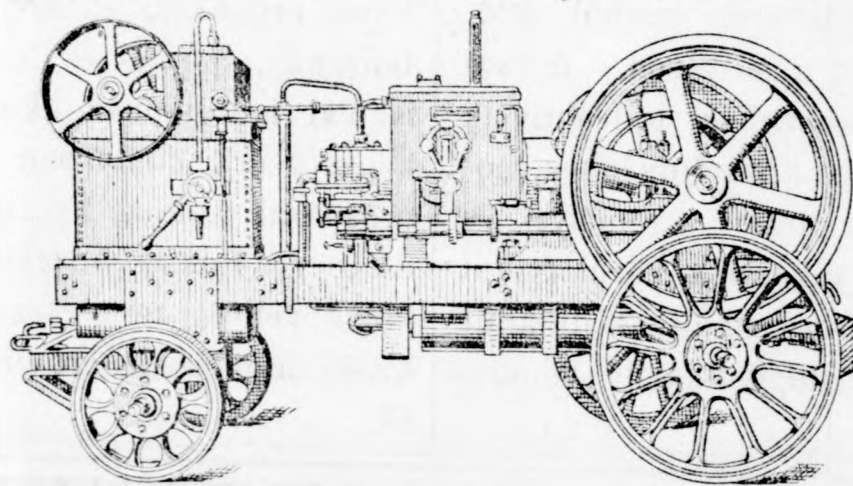
CLAYTON & SHUTTLEWORTH
Budapest, Váci-körút 68.

által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcséplőgépek,
szalmakazalozók, járgány-cséplőgépek, lóheré-cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák, sorvatógépek, Planet jr. kapálók, szecsavágók, répvágók, kukorica- morzsolók, darálók, őrlőmalmok, egytetemes aczél-ekék, 2- és 3-vasu ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Eredeti „Otto” benzín-motorok cséplési célra

Saját műhely
IX. Mester-utca 81 sz.

Saját műhely
IX. Mester-utca 31 sz.

továbbá Benzín-, Petrolin, Légszész és szivógáz-motorok faszén, antracit és koksztüzelésre 1-1500 lóerőig.

LANGEN és WOLF Motorgyár, Budapest VI. Váci körút 59.

Hirdetmény.

Hanusz Pálnak a szarvasi ó-szénás kerbe egy kazal II-ik kaszálás here szénája van eladó, elád öl és mázsa számra is. Venni szándékozók házánál vagy a csósznél értekezhetnek.

A házánál egy bolti helyiség haszon bérbe kiadó 3-3.

Eladó föld.

Mangol zugban 843 □-öi szőlő s gyümölcsös gunyhóval ellátva egészben esetleg kisebb parcellákban is eladó.

Értekezhetni lehet a tulajdonossal Szüle Kálmánnéval.

Ertesítés.

Van szerencsém a n. é. közönység szives tudomására hozni, hogy a budapesti divatszalonban úgy a varrást, mint szabást megtanultam.

Elvállalok mindennemű felsőruha divat szerinti elkészítését.

B. pártfogást kér tisztelettel

Kenessy G.-né

Bene Juliánna.

Lakásom: III. kerület 338 szám.

Ugyanott tanuló leányok felvételnek.

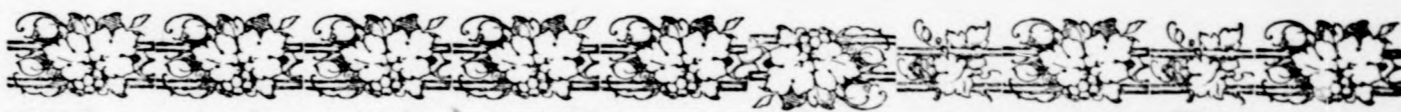
2-3

Eladó földbirtok.

Mezőtur határában, Peres pusztán, a holt körös partján fekvő mintegy 308 (1200 négyszögöles) holdat tevő birtok a hozzá tartozó halászati joggal együtt eladó.

Értekezhetni lehet Dr. Uhrin Endre köz- és váltó ügyvédnél Endrődön.

ÓH JAJ!

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Köhögés és rekedtség
és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásuak

Egger mellpasztillái

az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.

Doboza 1 és 2 korona.
Próbadoboz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:
„Nádor“ gyógyszertár
Budapest, VI., Váczl-körút 17.

ÉLJEN!

Egger mellpasztillája csakhamar meggyógyított!

Kapható Szarvason: Papp Ernő, Burger Frigyes, Bugyis Andor gyógyszertárakban, Trstyánszky Károly és neje.

24-26

Tisztíts csak

Globusz
fémtisztító kivonat

A legjobb tisztítószer a világon

HALA

készítet engem, hogy minden tüdő- és torokbajban szenvedővel szívesen és díjtalanul közöljem, mily módon szabadult most már tanító fiam egy egyszerű, olcsó és hatásos termék által hosszadalmas szenvedésétől.

X. Baumgartl, Gastwirt
in Neudek bei Karlsbad.

Jön a tavasz, kibujnak a szeplők !!!

Hogy azt elkerülje, hogy arcbőrét bársony sima üdévé varázsolja, használja

a **Pálma crèmet**,

vagy a **Dr. Spitzer arc- és kézkenőcsét.**

K a p h a t ó

Medvecky Utóda gyógyszertárában, Szarvason.

Egy használt de jó karban levő

ZONGORA jutányos áron azonnal eladó.
Értekezhetni a kiadóhivatalban.

R E I S Z M I K S A

BUTORGYÁRA BÉKÉSCSABA

VASUT-UTCA 1155. ÉS 1156. SZ.

Műasztalos, kárpitos- és díszítő-
műhelyek.

RAJZIRODA.

Telefon: 20. sz. Telefon: 20. sz.

Saját készítményű teljes

lakásberendezések

állandóan nagy választékban.